

Nederlandse namen voor alle Europese libellensoorten (met Noord-Afrika en West-Turkije)

Summary. Dutch names for European dragonflies (including Northern Africa and Western Turkey). Vernacular names gain in importance for popular insect groups. Since some time there was a readily accepted list for Western European species in Dutch, but with the future publication of a Dutch translation of the Dijkstra & Lewington Field Guide an extended list with Dutch names for all European species was made by a group of Dutch and Flemish people and is presented here.

Bij het populariseren van dieren- of plantensoorten zijn Nederlandse namen een niet onbelangrijke factor. Hoewel wetenschappelijke namen belangrijk en voor sommige toepassingen onontbeerlijk blijven, betekent het bestaan van een goede naamlijst in een taal dat de soortengroep veel toegankelijk wordt voor liefhebbers.

Waar er voor wetenschappelijke namen strikte regels bestaan over wat correct is, geldt dit voor "volksnamen" niet. Voor zowat alle Westeuropese soorten libellen waren er reeds goed ingeburgerde Nederlandse namen. Maar we reizen tegenwoordig verder en vooral Zuid- en Oost-Europa kregen meer libellenbelangstelling.

Met het nakende verschijnen van de Nederlandse vertaling van de Field Guide van Dijkstra en Lewington (bespreking zie nieuwsbrief nr. 1, 2007) was er dan ook nood aan een reeks nieuwe namen. KD had een eerste voorstel gestuurd aan Marcel Wasscher en het was Marcel die de lijst doorstuurde naar een paar anderen, ook in Vlaanderen. Zo ontstond een ad hoc comité (KD Dijkstra, Marcel Wasscher, Frank Bos, Weia Reinboud, Geert De Knijf, Marc Tailly), dat gedurende maanden per e-mail een bijwijlen pittige discussie voerde. Uiteindelijk kwam er een lijst voor alle in die veldgids behandelde soorten - die overigens ook handelt over Noord-Afrika en West-Turkije.

Voor reeds bestaande namen werd zo veel mogelijk gekozen voor stabiliteit en een consequent gebruik van genus-namen. Zo zijn alle *Sympetrum* soorten "heidelibellen" alhoewel sommige ervan helemaal geen heidegebieden bewonen. Van sommige genera komt in onze landen slechts één soort voor, er is dan gekozen om in dat geval die niet nog eens het bijvoegsel "gewone" te geven (zie bij Lantaarntje en Koraaljuffer). De ingrijpendste verandering is misschien nog wel de groepsnaam "lantaarntjes" voor het genus *Ischnura* ipv het vroegere "grasjuffer" (let wel: Tenger grasjuffer voor *Ischnura pumilio* blijft).

De hoop is dat iedereen deze namen zal volgen. Ook in de elders in deze nieuwsbrief besproken nieuwe druk van de KNNV Veldgids Libellen worden ze al gebruikt.

Marc Tailly & Geert De Knijf

ZYGOPTERA

Calopterygidae

Calopteryx

Calopteryx exul

Calopteryx haemorrhoidalis

Calopteryx splendens

Calopteryx virgo

Calopteryx xanthostoma

Euphaeidae

Epallage

Epallage fatime

Lestidae

Lestes

Lestes barbarus

JUFFERS

beekjuffers

beekjuffers

berberbeekjuffer

koperen beekjuffer

weidebeekjuffer

bosbeekjuffer

Iberische beekjuffer

orientjuffers

orientjuffers

orientjuffer

pantserjuffers

pantserjuffers

zwervende pantserjuffer

Lestes dryas

Lestes macrostigma

Lestes numidicus

Lestes parvidens

Lestes sponsa

tangpantserjuffer

grote pantserjuffer

late pantserjuffer

oostelijke houtpantserjuffer

gewone pantserjuffer

oriëntjuffer - *Epallage fatime*

<i>Lestes virens</i>	tengere pantserjuffer
<i>Lestes viridis</i>	houtpantserjuffer
Sympecma	winterjuffers
<i>Sympecma fusca</i>	bruine winterjuffer
<i>Sympecma paedisca</i>	noordse winterjuffer
Coenagrionidae	waterjuffers
Coenagrion	waterjuffers
<i>Coenagrion armatum</i>	donkere waterjuffer
<i>Coenagrion caerulescens</i>	zuidelijke waterjuffer
<i>Coenagrion hastulatum</i>	speerwaterjuffer
<i>Coenagrion hylas</i>	Siberische waterjuffer
<i>Coenagrion intermedium</i>	Kretawaterjuffer
<i>Coenagrion johanssoni</i>	noordse waterjuffer
<i>Coenagrion lunulatum</i>	maanwaterjuffer
<i>Coenagrion mercuriale</i>	mercuurwaterjuffer
<i>Coenagrion ornatum</i>	vogelwaterjuffer
<i>Coenagrion puella</i>	azuurwaterjuffer
<i>Coenagrion pulchellum</i>	variabele waterjuffer
<i>Coenagrion scitulum</i>	gaffelwaterjuffer
<i>Coenagrion syriacum</i>	Syrische waterjuffer
Enallagma	watersnuffels
<i>Enallagma cyathigerum</i>	watersnuffel
<i>Enallagma deserti</i>	woestijnsnuffel
Ceriagrion	koraaljuffers
<i>Ceriagrion georgfreyi</i>	Turkse koraaljuffer
<i>Ceriagrion tenellum</i>	koraaljuffer
Pyrrhosoma	vuurjuffers
<i>Pyrrhosoma elisabethae</i>	Griekse vuurjuffer
<i>Pyrrhosoma nymphula</i>	vuurjuffer
Erythromma	roodoogjuffers
<i>Erythromma lindenii</i>	kanaaljuffer
<i>Erythromma najas</i>	grote roodoogjuffer
<i>Erythromma viridulum</i>	kleine roodoogjuffer
Ischnura	lantaarntjes
<i>Ischnura elegans</i>	lantaarntje
<i>Ischnura fountaineae</i>	oaselantaarntje
<i>Ischnura genei</i>	Tyrrheens lantaarntje
<i>Ischnura graellsii</i>	Iberisch lantaarntje
<i>Ischnura hastata</i>	geel lantaarntje
<i>Ischnura pumilio</i>	tengere grasjuffer
<i>Ischnura saharensis</i>	saharalantaarntje
Nehalennia	dwergjuffers
<i>Nehalennia speciosa</i>	dwergjuffer

ivoren breedscheenjuffer - *Platycnemis dealbata*

Pseudagrion	jonkers
<i>Pseudagrion sublacteum</i>	roodsnuitjonker
Platycnemididae	breedscheenjuffers
Platycnemis	breedscheenjuffers
<i>Platycnemis acutipennis</i>	oranje breedscheenjuffer
<i>Platycnemis dealbata</i>	ivoren breedscheenjuffer
<i>Platycnemis kervillei</i>	berijpte breedscheenjuffer
<i>Platycnemis latipes</i>	witte breedscheenjuffer
<i>Platycnemis pennipes</i>	blauwe breedscheenjuffer
<i>Platycnemis subdilata</i>	berberbreedscheenjuffer
ANISOPTERA	ECHTE LIBELLEN
Aeshnidae	glazenmakers
Aeshna	glazenmakers
<i>Aeshna affinis</i>	zuidelijke glazenmaker
<i>Aeshna caerulea</i>	azuurglazenmaker
<i>Aeshna crenata</i>	Siberische glazenmaker
<i>Aeshna cyanea</i>	blauwe glazenmaker
<i>Aeshna grandis</i>	bruine glazenmaker
<i>Aeshna isocoles</i>	vroege glazenmaker
<i>Aeshna juncea</i>	venglazenmaker
<i>Aeshna mixta</i>	paardenbijter
<i>Aeshna serrata</i>	getande glazenmaker
<i>Aeshna subarctica</i>	noordse glazenmaker
<i>Aeshna viridis</i>	groene glazenmaker
Anax	keizerlibellen
<i>Anax ephippiger</i>	zadellibel
<i>Anax immaculifrons</i>	beekkeizerlibel
<i>Anax imperator</i>	grote keizerlibel
<i>Anax junius</i>	Amerikaanse keizerlibel
<i>Anax parthenope</i>	zuidelijke keizerlibel

Boyeria	schemerlibellen
<i>Boyeria cretensis</i>	Kretaschemerlibel
<i>Boyeria irene</i>	schemerlibel
Brachytron	glassnijders
<i>Brachytron pratense</i>	glassnijder
Caliaeschna	schaduwlibellen
<i>Caliaeschna microstigma</i>	schaduwlibel
Gomphidae	rombouten
Gomphus	rombouten
<i>Gomphus davidi</i>	levantrombout
<i>Gomphus flavipes</i>	rivierrombout
<i>Gomphus graslinii</i>	gevorkte rombout
<i>Gomphus lucasi</i>	Algerijnse rombout
<i>Gomphus pulchellus</i>	plasrombout
<i>Gomphus schneideri</i>	Turkse rombout
<i>Gomphus simillimus</i>	gele rombout
<i>Gomphus ubadschii</i>	Syrische rombout
<i>Gomphus vulgatissimus</i>	beekrombout
Lindenia	vaandeldragers
<i>Lindenia tetraphylla</i>	vaandeldrager
Onychogomphus	tanglibellen
<i>Onychogomphus assimilis</i>	donkere tanglibel
<i>Onychogomphus costae</i>	Moorse tanglibel
<i>Onychogomphus flexuosus</i>	golftanglibel
<i>Onychogomphus forcipatus</i>	kleine tanglibel
<i>Onychogomphus lefebvrei</i>	vale tanglibel
<i>Onychogomphus macrodon</i>	levanttanglibel
<i>Onychogomphus uncatus</i>	grote tanglibel
Ophiogomphus	gaffellibellen
<i>Ophiogomphus cecilia</i>	gaffellibel
Paragomphus	haaklibellen
<i>Paragomphus genei</i>	groene haaklibel
<i>Paragomphus lineatus</i>	gestreepte haaklibel
Cordulegastridae	bronlibellen
Cordulegaster	bronlibellen
<i>Cordulegaster bidentata</i>	zuidelijke bronlibel
<i>Cordulegaster boltonii</i>	gewone bronlibel
<i>Cordulegaster helladica</i>	Griekse bronlibel
<i>Cordulegaster heros</i>	balkanbronlibel
<i>Cordulegaster insignis</i>	blauwoogbronlibel
<i>Cordulegaster picta</i>	Turkse bronlibel
<i>Cordulegaster princeps</i>	atlasbronlibel
<i>Cordulegaster trinacriae</i>	Italiaanse bronlibel

blauwoogbronlibel - *Cordulegaster insignis*

Corduliidae	glanslibellen
Cordulia	smaragdlibellen
<i>Cordulia aenea</i>	smaragdlibel
Somatochlora	glanslibellen
<i>Somatochlora alpestris</i>	taigaglanslibel
<i>Somatochlora arctica</i>	hoogveenglanslibel
<i>Somatochlora borisi</i>	Bulgaarse glanslibel
<i>Somatochlora flavomaculata</i>	gevlekte glanslibel
<i>Somatochlora meridionalis</i>	zuidelijke glanslibel
<i>Somatochlora metallica</i>	metaalglanslibel
<i>Somatochlora sahlbergi</i>	toendraglanslibel
Epithea	tweevlekken
<i>Epithea bimaculata</i>	tweevlek
Macromia	prachtlibellen
<i>Macromia splendens</i>	prachtlibel
Oxygastra	bronslibellen
<i>Oxygastra curtisii</i>	bronslibel
Libellulidae	korenbouten
Acisoma	priemstaartjes
<i>Acisoma panorpoides</i>	priemstaart(je)
Brachythemis	grondlibellen
<i>Brachythemis fuscopalliata</i>	mantelgrondlibel
<i>Brachythemis leucosticta</i>	bandgrondlibel
Crocothemis	vuurlibellen
<i>Crocothemis erythraea</i>	vuurlibel
<i>Crocothemis servilia</i>	oostelijke vuurlibel

Diplacodes
Diplacodes levebvrii

Leucorrhinia
Leucorrhinia albifrons
Leucorrhinia caudalis
Leucorrhinia dubia
Leucorrhinia pectoralis
Leucorrhinia rubicunda

Libellula
Libellula depressa
Libellula fulva
Libellula pontica
Libellula quadrimaculata

Orthetrum
Orthetrum albistylum
Orthetrum brunneum
Orthetrum cancellatum
Orthetrum chrysostigma
Orthetrum coerulescens
Orthetrum nitidinode
Orthetrum sabina
Orthetrum taeniolatum
Orthetrum trinacria

Pachydiplax
Pachydiplax longipennis

Pantala
Pantala flavescens

Rhyothemis
Rhyothemis semihyalina

Selysiothemis
Selysiothemis nigra

Sympetrum
Sympetrum arenicolor
Sympetrum danae
Sympetrum depressiusculum
Sympetrum flaveolum

moriaantjes
moriaantje

witsnuitlibellen
oostelijke witsnuitlibel
sierlijke witsnuitlibel
venwitsnuitlibel
gevlekte witsnuitlibel
noordse witsnuitlibel

korenbouten
platbuik
bruine korenbout
rode korenbout
viervlek

oeverlibellen
witpuntoeverlibel
zuidelijke oeverlibel
gewone oeverlibel
epauletoeverlibel
beekoeverlibel
geeladeroeverlibel
slanke oeverlibel
kleine oeverlibel
lange oeverlibel

blauwschichten
blauwschicht

wereldzwerfers
wereldzwerfer

vlinderlibellen
vlinderlibel

windvaantjes
windvaantje

heidelibellen
zandkleurige heidelibel
zwarte heidelibel
Kempense heidelibel
geelvlakheidlibel

slanke oeverlibel - *Orthetrum sabina*

Sympetrum fonscolombii zwervende heidelibel
Sympetrum haritonovi dwergheidlibel
Sympetrum meridionale zuidelijke heidelibel
Sympetrum nigrescens duistere heidelibel
Sympetrum nigrifemur eilandheidlibel
Sympetrum pedemontanum bandheidlibel
Sympetrum sanguineum bloedrode heidelibel
Sympetrum sinaiticum woestijnheidlibel
Sympetrum striolatum bruinrode heidelibel
Sympetrum vulgatum steenrode heidelibel
Sympetrum vulg. decoloratum bleke heidelibel

Tramea
Tramea basilaris gevlekte zwerfers
gevlekte zwerfer

Trithemis
Trithemis annulata zonnewijzers
purperlibel
Trithemis arteriosa rode zonnewijzer
Trithemis festiva blauwe zonnewijzer
Trithemis kirbyi oranje zonnewijzer

Urothemis
Urothemis edwardsii zonlibellen
blauwe zonlibel

Zygonyx
Zygonyx torridus watervallibellen
watervallibel

foto's Marc Tailly

VOORDEEL

Wie nu lid wordt van onze Libellenvereniging Vlaanderen kan terzelfdertijd voor een voordeelprijs* (10 euro) een exemplaar van De Libellenatlas aanschaffen. Vermeld dan bij je overschrijving "promo + atlas". Dus ofwel 25 euro ofwel 17 euro (jeugd) in dit geval.

* wie zich reeds vroeger in 2008 lid maakte, kan daar alsnog om verzoeken